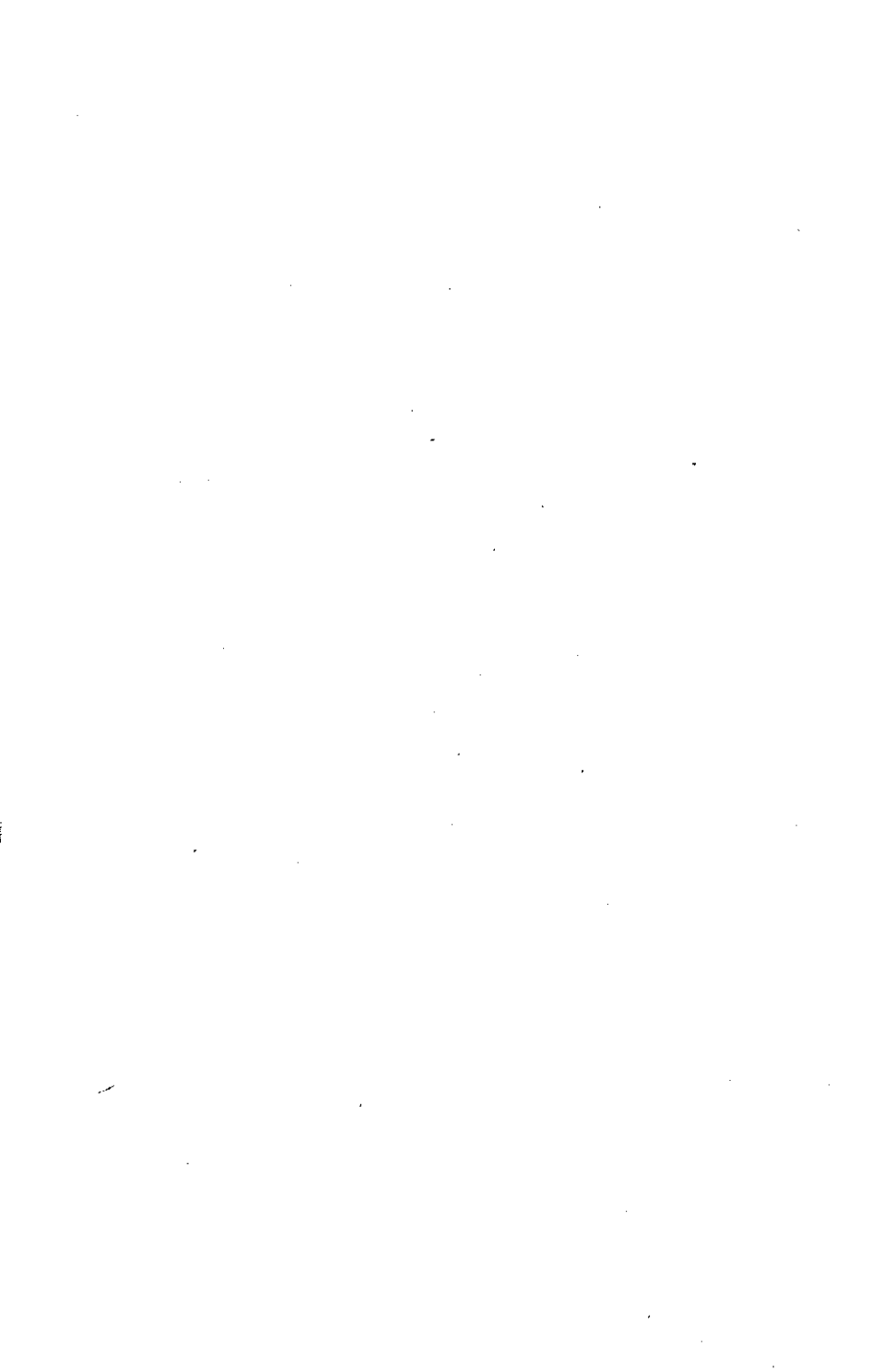

POMAGAMY SOBIE W PRACY

Półrocznik instrukcyjno-metodyczny

**Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Emanuela Smolki
w Opolu**

ROK XXXIV NR 2 1989 R.

SPIS TREŚCI

strona

1.	H. Jamry	- Poznajemy bliżej sąsiadów Naukowa Biblioteka Publiczna Okręgu Poczdamskiego	5
2.	A. Olszewski	- Powstania śląskie - kronika wydarzeń	19
3.	M. Kalczyńska	- Wydawnictwa Instytutu Śląskiego w Opolu. Plebiscyt i powstania śląskie 1919 - 1921	19
4.	Laureaci literackiej Nagrody Nobla w latach 1986-1988 / oprac. G. Jarząbek /		23
5.	A. Śliwińska	- Moje hobby to ... Turystyka	33
6.	Literatura beletrystyczna dla dzkoły podstawowej		37
7.	Kronika / oprac. F. Polus /		45

Redaguje kolegium w składzie:

Ireneusz Chudy - przewodniczący,
Joanna Czarkowska - Pasierbińska - sekretarz,
Hanna Jamry, Barbara Matusiewicz, Piotr Polus,
Anna Śliwińska

Projekt okładki - Janusz Młynarski

Hanna Jamry

Poznajemy bliżej sąsiadów
Naukowa Biblioteka Publiczna Okręgu Poczdamskiego

Współpraca pomiędzy Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Opolu i Naukową Biblioteką Publiczną w Poczdamie trwa od 1972 roku. Zawarta wówczas umowa przewidywała m.in.: wzajemne wizyty, wymianę doświadczeń i wydań, organizację wystaw i publikowanie artykułów o tematyce fachowej.

Na łamach "Pomagamy sobie w pracy" koleжды z Niemieckiej Republiki Demokratycznej prezentowali swoje biblioteki. W numerze 4 z 1974 r. ukazał się artykuł Jürgena Krafta na temat bibliotek publicznych okręgu poczdamskiego, ich organizacji i działalności. W tym samym numerze kwartalnika pracę Młodzieżowego Klubu Bibliotecznego przy Naukowej Bibliotece Publicznej w Poczdamie przedstawił Gert Kreusel, a refleksjami o bibliotekach dla dzieci dzielili się Erni Junghans i Ursula Jacob. Interesujące materiały o nowo wybudowanej Naukowej Bibliotece Publicznej w Poczdamie zamieściła Ilse Schumann w numerze 3/4 "Pomagamy sobie w pracy" z 1975 roku.

W czerwcu 1984 roku reaktywowano nasze wzajemne kontakty. Wielu pracowników miało możliwość bliższego poznania problemów bibliotekarskich zaprzyjanych okręgów. Poniżej prezentuję w dwóch częściach materiał o Naukowej Bibliotece Publicznej Okręgu Poczdamskiego. Pierwsza - dotyczy funkcji, zadań i struktury biblioteki, druga - zawiera opis działalności placówki

na rzecz dzieci i młodzieży. Artykuł został opracowany na podstawie materiałów nadesłanych z Poczdamu.

cz.I

Naukowa Biblioteka Publiczna Okręgu Poczdzamskiego

Placówka powstała w 1969 roku przez połączenie Uniwersyteckiej Biblioteki Brandenburskiej, Biblioteki Regionalnej i Miejskiej i Okręgowej Biblioteki Publicznej. Stworzenie jednolitego systemu sieci bibliotecznej związane było z oddaniem w październiku 1974 roku nowego gmachu biblioteki przy Placu Jedności w Poczdamie. Nowy budynek posiada sześć kondygnacji. Biblioteka zajmuje ponad 9.000 m², około 1.500 m² przypada na sąsiadującą księgarnię. Na parterze mieści się hall biblioteki o powierzchni 250 m², gdzie usytuowane są: punkt informacyjny, garderoba, stanowisko rejestracji odwiedzin, wypożyczeń i zwrotu książek.

Na kolejnych dwóch kondygnacjach znajdują się działy wypożyczalni i czytelni. Dalsze piętro zajmuje magazyn książek o powierzchni 1.500 m² połączony z wypożyczalniami pocztą pneumatyczną. Na ostatnim piętrze mieszczą się pracownie, laboratorium fotograficzne, powielarnia i sala imprez. Oprócz Biblioteki Głównej na terenie Poczdamu działa 7 filii i 15 punktów bibliotecznych / do 1988 r. Biblioteka posiadała bibliobus /.

Zasób biblioteki wynosi ponad 750.000 jednostek i składa się z książek, czasopism, gazet, płyt, kaset, obrazów, gier, przezroczy, słuchowisk, nut i materiałów repertuarowych.

Z bibliotek w Poczdamie korzysta około 46.000

użytkowników wypożyczających rocznie ponad 890.000 dokumentów / dane z 1987 r. /.

Naukowa Biblioteka Publiczna w Poczdamie pełni trzy podstawowe funkcje. Jest centrum kulturalno-oświatowym Poczdamu. Zaopatruje mieszkańców w szeroki wachlarz piśmiennictwa, prowadzi cotygodniowe imprezy dla dorosłych, młodzieży i dzieci. Przy Bibliotece działają trzy kluby: "Młodzieżowy Klub Biblioteczny", "Klub 30", klub dziecięcy. Ponadto prowadzony jest punkt konsultacyjny dla propagatorów literatury, udzielający pomocy i wskazówek dotyczących sposobu przeprowadzenia imprez literackich.

Biblioteka w Poczdamie jest centralą zbiorów naukowych okręgu poczdamskiego. Posiada egzemplarz obowiązkowy i gromadzi całą produkcję wydawniczą NRD. Ponadto **zakupywana** jest fachowa i naukowa literatura zagraniczna. Biblioteka jest włączona do krajowego i międzynarodowego systemu wypożyczeń międzybibliotecznych.

Od 1976 roku poczdamska placówka jest równocześnie okręgową biblioteką medyczną i specjalizuje się w gromadzeniu literatury z zakresu medycyny. W sferze nauk humanistycznych stanowi centralną bibliotekę literatury regionalnej /Brandenburgica/ oraz posiada szczególnie rozbudowany księgozbiór z dziedziny pedagogiki.

Naukowa Biblioteka Publiczna w Poczdamie jest ośrodkiem metodycznym. Czuwa nad prawidłowym rozwojem bibliotekarstwa w okręgu poczdamskim. Roztacza opiekę nad kształcącymi się pracownikami bibliotek, uczniami i praktykantami.

Nadzoruje pracę 61 bibliotek miejskiej i 700 punktów bibliotecznych w okręgu poczdamskim. Prowadzi bibliotekę fachową, liczącą ponad 4000 woluminów. Duży nacisk kładzie na rozwój informacji fachowej.

Personel całej biblioteki liczy 148 pracowników

ków. Bibliotekę kieruje dyrektor naczelny, któremu podlegają bezpośrednio dwaj zastępcy, kierownik kadr, kierownik administracji, sekretarz naukowy i sekretarz. Organizacja Naukowej Biblioteki Pedagogicznej w Poznaniu jest następująca:

- Dział Gromadzenia i Opracowania,
- Dział Udostępnienia,
- Dział Metodyczny,
- Dział Ekonomiczno-Techniczny.

Dział Gromadzenia i Opracowania jest podzielony na dwie osobne komórki organizacyjne. Dział Gromadzenia oprócz zakupu, prowadzenia dokumentacji zamówień zajmuje się międzynarodową wymianą wydawnictw, egzemplarzem obowiązkowym, akcesją czasopism, inwentaryzacją i ubytkami zasobów bibliotecznych.

Systematycznie śledzi strukturę księgozbiorów, przygotowuje wykazy przestarzałej i niepożytej literatury do usunięcia. Dział Opracowania centralnie opracowuje wszystkie nabytki dla biblioteki, prowadzi alfabetyczne i systematyczne katalogowanie.

Udostępnianie zbiorów odbywa się poprzez następujące agencje Działu Udostępnienia:

- a) Dział Zbiorów Podręczników Biblioteki Głównej, który prowadzi działalność poradniczą dla szkół, zbiera i doręcza z zakresu literatury filologicznej, naukowej i fachowej, materiałów audiovizualnych i oświatki oraz realizuje zamówienia na literaturę ze zbiorów podręcznych.
- b) Dział Informacji Biblioteki Głównej, który koordynuje prace bibliograficzne w bibliotece, udziela wszechstronnych informacji dotyczących literatury ze szczególnym uwzględnieniem zbiorów pedagogicznych i literatury regionalnej, prowadzi referat specjalistyczny

z zakresu medycyny.

- c/ Dział Sieci Miejskiej, który nadzoruje placówki w Poczdamie, prowadzi wypożyczenia i działalność poradniczą dla dzieci, młodzieży i dorosłych w filiach.
- d/ Dział Magazynów, który odpowiada za dokumentację wypożyczeń, rejestruje użytkowników, prowadzi wypożyczenia z magazynów.

Nad rozwojem bibliotek w okręgu poczdamskim czuwa Dział Metodyczny. Planuje, koordynuje i kontroluje on pracę miejskich bibliotek publicznych, organizuje szkolenia pracowników, prowadzi statystykę biblioteczną. W strukturze Działu wydzialony jest Oddział Pracy Publicznej. Do jego zadań należy prowadzenie i koordynowanie pracy oświatowej: organizowanie imprez i wystaw w Bibliotece Głównej, reklama wizualna w sieci miejskiej, współpraca z zakładami w Poczdamie, prowadzenie klubów dziecięcych i młodzieżowych, współpraca z prasą, prowadzenie punktu konsultacyjnego dla propagatorów literatury, opracowanie serwisu informacyjnego dla Biblioteki Głównej.

Nadzorem i koordynacją prac dotyczących realizacji inwestycji, konserwacji i naprawy zajmuje się Dział Ekonomiczno-Techniczny. Świadczy on usługi rzemieślnicze dla placówek bibliotecznycch w Poczdamie, prowadzi laboratorium fotograficzne, powielanie materiałów, poligrafię, introligatornię, punkt wysyłkowy, park samochodowy i in. Opracowuje budżet biblioteki, nadzoruje jego planowanie, kontroluje wydatki.

Formy pracy bibliotecznej z dziećmi i młodzieżą w Naukowej
Bibliotece Publicznej w Poczdamie

Dzieci i młodzież-to grupa szczególnie uprzywilejowana w poczdamskich bibliotekach publicznych. Z jej zainteresowań i życzeń rodzą się bardzo urozmaicone formy pracy biblioteki. w Poczdamie oprócz Biblioteki Głównej dla Dzieci działają 4 filie biblioteczne. w 1987 roku korzystało ze zbiorów biblioteki przy placu Jedności ponad 2.500 dzieci.

Do stałych form pracy z czytelnikiem dziecięcym należą:

- Wprowadzenie do korzystania z usług biblioteki. Organizuje się je dla uczniów klas od I do VII. Uczniowie odwiedzają bibliotekę i zapoznają się ze sposobami korzystania ze zbiorów. W starszych klasach dzieci uczą się samodzielnego posługiwania katalogami i informatorami. w 1987 r. Biblioteka Główna przeprowadziła 123 lekcje biblioteczne dla 2317 uczestników, a filie dziecięce 100 spotkań dla 2026 uczestników.
- Imprezy.
Poczdamskie biblioteki są ośrodkami informacji i wypoczynku dla dzieci. we wszystkich placówkach odbywają się regularnie spotkania literacko-muzyczne, odczyty autorskie, głośne czytanie i omawianie książek, wieczory zagadek literackich, konkursy rysunkowe. Przeprowadzono ich 94 dla 3804 dzieci.

- wycieczki.

Organizuje się je na życzenie nauczycieli i wychowawców, kierowników grup pionierskich i rodziców we wszystkich placówkach bibliotecznych dla dzieci. Stałe miejsca w pracy poczdamskich bibliotek zajmują wycieczki informacyjne dla starszych grup przedszkolnych. W rozmowach z dziećmi porusza się zagadnienia: - Co to jest biblioteka? Co mogą wypożyczyć czytelnicy w bibliotece? Jakich zasad powinien przestrzegać odwiedzający bibliotekę?

Na koniec spotkania bibliotekarz przygotowuje niespodziankę w formie bajki, projekcji filmu itp.

- Imprezy dla dorosłych.

Pracownicy Biblioteki Głównej dla Dzieci przeprowadzają także imprezy dla nauczycieli, wychowawców, studentów pedagogiki, rodziców. Ich celem jest zachęcanie do korzystania z różnych ofert placówek bibliotecznych dla dzieci. W 1987 r. odbyło się 14 imprez, w których uczestniczyło ponad 270 osób. Biblioteki prowadzą ponadto wypożyczanie opracowanych materiałów imprez, środków audiowizualnych, gier muzycznych.

Naukowa Biblioteka Publiczna w Poczdamie wydaje dwa informatory dla dzieci. "Nasza Biblioteka dziecięca" - ilustrowane wydawnictwo informujące o nowościach wydawniczych i imprezach w bibliotece oraz "Informacja o Klubie Dziecięcym" - biuletyn informacyjny o planowanych imprezach, organizowanych dla członków klubu dziecięcego. Klub utworzony został w 1976 r. i sku-

- pla 60 członków, uczniów klas od II do VII.

Biblioteka w Poczdamie od wielu lat jest ulubionym miejscem spotkań młodzieży. Bibliotekarze starają się, aby różnorodną ofertą umożliwić młodym czytelnikom szerszy dostęp do literatury i sztuki. Naukowa Biblioteka Publiczna w Poczdamie prowadzi różne formy pracy z młodzieżą. Przede wszystkim oferuje młodym użytkownikom bogate zbiory literatury pięknej i specjalistycznej, gazety i czasopisma, płyty, kasety, obrazy, plakaty, gry, słuchowiska radiowe.

W 1972 roku utworzony został Młodzieżowy Klub biblioteczny. Klub był wielokrotnie wyróżniany, np. w 1974 roku został uhonorowany tytułem "doskonały Klub Młodzieżowy NRD", w 1983 r. - odznaczony medalem FDG za bardzo dobre wyniki propagandowe, w 1984 r. - wyróżniony honorową plakietką "Herbert Wittner" FDG. Klub liczy przeciętnie 70 członków, są to uczniowie i młodzież robotnicza. Główną jego pracę w ciągu całego okresu działalności jest rozwój indywidualnego i wspólnego przeżywania literatury i sztuki, wzajemne zrozumienie, życie towarzyskie oraz praca twórcza. Spotkania w klubie bibliotecznym odbywają się raz w tygodniu, raz w miesiącu organizowane jest w ramach ich zaorganizowanych klubów bibliotecznych i klubów pracy instytucji kulturalnych.

Aktivność członków klubu realizują się w wielu sferach. Są to:

- warsztaty dla młodych pisarzy - spotkania i dyskusje z pisarzami,
- wieczory sciencio-fiction - spotkania z pisarzami literatury fantastyczno-naukowej,
- scena piosenki - prezentacje twórców piosenek i zespołów muzycznych;
- teatrzyk "Talenty i temperamenty" - wielotematyczne

- spotkania z młodymi ludźmi teatru, grupami folklorystycznymi,
- klub "Intim" - spotkania towarzyskie członków klubu,
 - Kram - dyskoteki klubowe.

Nową formą imprez były Pierwsze Poczdamskie Dni Literatury Młodzieżowej, które odbyły się w 1986 r. W ciągu 5 dni w bibliotece trwały spotkania, dyskusje, wycieczki z młodzieżą i dla młodzieży poświęcone literaturze.

Członkowie Młodzieżowego Klubu Bibliotecznego mogą zaspokajać swoje zainteresowania w pięciu grupach roboczych: 1/ "Program", 2/ kabaret "Mole książkowe", który otrzymał w 1984 r. odznakę "Wspaniały Zespół Sztuki Narodowej NRD", 3/ "Strefa książki młodzieżowej", 4/ "Dziennik Klubu", 5/ "Technika i organizacja".

Poczdamską Bibliotekę regularnie organizuje zwiedzanie biblioteki połączone z informacjami dotyczącymi korzystania ze zbiorów i katalogów. W wycieczkach tych biorą udział uczniowie szkół podstawowych i średnich oraz studenci. Podstawę tego rodzaju działalności stanowią porozumienia i plany uzgadniane z instytucjami kształcenia zawodowego i nauczycielskiego oraz szkołami. Rocznie organizuje się ponad 120 wycieczek.

W Bibliotece Głównej odbywają się młodzieżowe spotkania uczestników uroczystości "Pasowanie na miodziez". Corocznie ponad 30 grup korzysta z ofert biblioteki dotyczących przeglądu literatury młodzieżowej na temat "Kultura i sztuka czynią nasze życie bogatszym i piękniejszym" połączonych z możliwością poznania biblioteki jako centrum intelektualno-kulturalnego miasta.

Każdego roku klub biblioteczny jest gospodarzem warsztatów literackich dla młodzieży, podczas których udziela się porad jak przeprowadzać imprezy poświęcone literaturze

w innych klubach młodzieżowych Poczdamu.

Wszystkie te formy pracy, poczynając od udostępniania bogatych zbiorów bibliotecznych, przez różnorodne imprezy oraz duże możliwości korzystania z placówki/codziennie od 9.00 - 20.00 / znajdują swój wyraz w wysokim udziale młodzieży wśród korzystających z biblioteki /50-60% użytkowników/.

Świadczy to o tym, że Naukowa Biblioteka Publiczna w Poczdamie spełnia swoje zadania jako centrum kultury, organizacji czasu wolnego i kształcenia młodzieży.

Andrzej Olszowski

Powstania śląskie-kronika wydarzeń

Okres powstań śląskich obok zrywu ludu wielkopolskiego, walk lwowskich Orłąt w obronie ukochanego miasta i odzyskania w listopadzie 1918 roku niepodległości przez nasz naród stanowi fenomen najnowszych dziejów Europy. Państwa zaborcze poniosły w I wojnie światowej druzgocącą klęskę, lecz wolności nikt nam nie ofiarował, Polacy sami sięgali po niezawisłość narodową. Po tę tak ważną wartość sięgał także śląski robotnik i chłop, odgradzony od wolnej Polski kordonem granicznym. Ustalone jeszcze przez niemieckich zaborców granice nie mogły być skuteczną tamą dla wzbierających stale od drugiej połowy XIX wieku aspiracji narodowych Ślązaków. Lud śląski wszedłszy na drogę czynu powstańczego potrafił wywalczyć powrót do Polski po blisko sześciu wiekach pozostawania poza jej granicami. Była to manifestacja polskości, która na polach bitewnych III powstania przybrała formę prawdziwej wojny ludowej prowadzonej o zjednoczenie z biednym, o nieokreślonych granicach i kształcie ustrojowym państwem.

Stopień organizacji i zdeterminowania ludu śląskiego w przekreśleniu zastałych realiów historycznych zdumiewał współczesnych i może budzić podziw w dniu dzisiejszym, zwłaszcza jeśli uświadomimy sobie zasięg terytorialny powstań śląskich oraz różnorodność polskiego życia narodowego na Śląsku w przełomowych dla tej ziemi latach 1919-1921.

Niech przewodnikiem wskazującym na ważniejsze

wydarzenia z tego okresu będzie podane niżej kalendarium.

ROK 1919

- 19 II Powstała Polska Organizacja Wojskowa Górnego Śląska.
- 8 III Na Górnym Śląsku strajk generalny—żądanie strajkujących: zniesienie stanu oblężenia, obalenie rządu, usunięcie Grezschutzu.
- 3 V Na całym Górnym Śląsku odbyły się potężne manifestacje polskie, pochody ruszyły ze wsi do miast, poszło do starć z bojówkami niemieckimi.
- 4 VI Rada Najwyższa z inicjatywy Lloyd George'a zdecydowała o przeprowadzeniu plebiscytu na Górnym Śląsku.
- 28 VI Państwa Ententy podpisują z Niemcami traktat pokojowy. Artykuł 88 Traktatu wersalskiego przewiduje, że o przynależności Górnego Śląska zdecyduje plebiscyt pod ochroną Komisji Międzynarodowej i wojsk alianckich.
- 15-17 VIII wybuch i powstania śląskiego.
- 18 VIII Rozgorzały walki w miejscach Pszowa, Rydułtow, Kłokoczyna, Kwiercie, Paruszowie, Tych.
- 20 VIII Na terenach opuszczonych przez Niemców stosowano terror. W powiecie rybnickim rozstrzelano ok.100 osób.
- 24 VIII Nastąpiło zakończenie powstania.

ROK 1920

- 31 I Do Pszczyny wkracza jako pierwszy oddział wojsk alianckich na Górnym Śląsku, czołówka francuskiej **46** dywizji piechoty.
- 2 V Na Górnym Śląsku odbyły się uroczyste obchody święta 3 Maja. Polskie manifestacje zostały brutalnie napađnięte przez bojówki niemieckie. Wywiązały się walki uliczne w Opolu, Raciborzu, Lublińcu.

Oleśnie i innych miastach.

- 28 V Niemieckie bojówki szturmowały s. dzibę komisariatu plebiscytowego - "Hotel" "Lomnitz" w Bytomiu. Napad przy pomocy wojska francuskiego odparto.
- 19-20 VIII Wybuch II powstania.
- 24 VIII Rozporządzenie Komisji Międzyzalianckiej o utworzeniu "policji górnośląskiej" /plebiscytowej/.
- 25 VIII Zakończenie II powstania.

ROK 1921

- 23 II Komisja Międzyzaliancka podała oficjalny termin plebiscytu: 20 marca 1921 roku.
- 20 III Plebiscyt. Za Polską głosowało 479.747, za Niemcami 709.348 osób. Z istniejących na terenie plebiscytowym 1474 gmin, w 682 uzyskano większość polską, w 792 większość niemiecką.
- 30 IV Na naradzie u Korfantego przywódcy polityczni i wojskowi postanowili wezwać do strajku generalnego od 2 maja, a o godz. 2.00 dnia 3 maja rozpocząć powstanie.
- 3 V Wybuch III powstania śląskiego. Powstańcy zdobyli Katowice, Królewską Hutę, Tarnowskie Góry. Nie powiodł się atak na Gliwice, Rybnik i Pszczynę.
- 9 V Po ciężkich walkach zdobyto Kędzierzyn i Kozlefort.
- 21 V o godz. 2.30 wojska niemieckie rozpoczęły szturm na Górę Św. Anny. Po ciężkich walkach powstańcy około godz. 13.00 zostali wyparci z Góry.
- 24 V Niemcy odrzucają powstańców poza Lichynię, dochodzą do Zalesia i Sławięcic.
- 25-26 V Walki w rejonie Zębówic.
- 4 VI Niemiecki atak na Kędzierzyn i Sławięcice kończy

si, zobyciem tych rejestrow i.

- 6 VI Nieudany atak powstańcy na Nęziszewo. W Piławce pod Opolem rozpoczęto rozmowy w sprawie wycofania Selbstschutzu i oddziałów powstanczych z terenu plebiscytowego.
- 5 VII Zawieszenie broni, zakończenie III powstania.
- 10 X Podział Górnego Śląska przez Radę Ligi Narodów.
- 20 X Zatwierdzenie podziału przez Radę Ambasadorów.

Maria Kalczyńska

Wydawnictwa Instytutu Śląskiego w Opolu.
Plebiscyt i Powstania Śląskie 1919-1921.

Miejsce plebiscytu i powstań śląskich w dziejach narodu polskiego określa już dziś pokaźna baza źródłowo-bibliograficzna. Dużą w tym zasługą opolskich historyków i naukowców Instytutu Śląskiego.

Do pomnikowych dzieł, wieńczących badania nad losami regionu /1918-1922/, zaliczyć możemy wydaną w 1982 roku - "Encyklopedię powstań śląskich" pod red. niezwykłego już dziś prof. Franciszka Hawranka. Edycja ta ze wszelkich miar pożądana byłaby w zbiorach każdej śląskiej biblioteki, tym bardziej, iż ponad 2.400 haseł przedstawia problematykę plebiscytu i powstań śląskich na szerokim tle społeczno-kulturalnym regionu. W aneksie autorzy zestawili dokładne wyniki plebiscytu i kronikę ważniejszych wydarzeń z lat 1918-1922. To stanowić może dla nas bibliotekarzy doskonały materiał pomocniczy do organizowania rozmaitych imprez czytelniczych na ten temat. Poza tym dołączony do pracy indeks rzeczowy, liczne fotografie i mapy posłużą nam mogą do udokumentowania faktów historycznych.

Mniej znaną kartą w dziejach historii Śląska lat plebiscytu i powstań śląskich była działalność wydawnicza Bytomia, Katowic, Mikołowa czy Opoli. W wykazie literatury czy we wspomnianej już encyklopedii możemy znaleźć ślady tej pożytecznej pracy śląskich drukarzy na rzecz powrotu Śląska do Macierzy. Dla przykładu podam, iż w oficynie wydawniczej Karola Miarki /młodszego/ w Mikołowie tłoczone były w wysokich nakładach kalendarze ple-

-biscytowe, bogato ilustrowane treściami polskimi.

Ukazująca się wówczas na Górnym Śląsku prasa polska stanowiła trybunę dążeń niepodległościowych ludu polskiego. Ze specyfiką ówczesnych wydawnictw prasowych: "Gazety Opolskiej", "Górnoślązaka", "Katolika" czy "Nowin Codziennych" możemy uznać ich wzmożoną działalność propagandową. Głównym tego wyrazem była produkcja tzw. druków plebiscytowych /ulotek, afiszy, plakatów, odezw, pocztówek itp./ i rozpowszechnienie ich na Śląsku w masowych nakładach.

W związku z tym można by zorganizować w bibliotekach lokalną akcję: "Zbieramy pamiątki czasów plebiscytu i powstań śląskich", a ze zgromadzonych materiałów zainicjować rocznicową wystawę - w roku 1989, w sierpniu mija 70 rocznica pierwszego powstania śląskiego. Poza tym można byłoby przeprowadzić spotkanie czy odczyt z historykiem, profesjonalnie zajmującym się problematyką śląską.

A oto wybrane wydawnictwa Instytutu Śląskiego w Opolu na temat plebiscytu i powstań śląskich:

1. Barth Władysław, Kształcenie Kasa Ludowa na Górnym Śląsku 1921-1922, Opole 1969
2. Dąbrowski Stanisław, Kulturalno-agitacyjny dramat z okresu powstań śląskich, Opole 1967
3. Świągajczyk Edward, Protokoły porządkowej Kasa Ludowej na Górnym Śląsku 1921-1922, Opole 1977
4. Encyklopedia powstań śląskich, Opole 1967
5. Nawrocki Franciszek, Powstania śląskie i plebiscyt z dokumentami i plakatami, Wybor tekstów, Opole 1980
6. Nawrocki Franciszek, Górny Śląsk w okresie powstań i plebiscytu, Opole 1979
7. Świągajczyk Tadeusz, Cztery powstania śląskie, Opole 1975

8. Karuga Wincenty, Organizacja Polskiego Komisariatu Plebiscytowego dla Górnego Śląska, Opole 1966
9. Lis Michał, Powstania śląskie w tradycjach walk narodo-
wyzwoleńczych Polaków, Opole 1981
10. Pięga Marian, Życie teatralne na Górnym Śląsku w la-
tach powstań i plebiscytu, Opole 1981
11. Popiołek Stefan, Powstania Śląskie. Materiały dla prele-
gentów, Opole 1964
12. Powstańcy śląscy-żołnierze wielkiej sprawy. Przywódcy
narodu, Opole 1976
13. Powstania śląskie i plebiscyt z perspektywy 60-lecia.
Materiały na sesję naukową, Opole 1981
14. Prasa okresu plebiscytu i powstań śląskich, / w 65
rocznicę plebiscytu /, Opole 1987
15. Simonides Dorota, Powstania śląskie we współczesnych
opowiadaniach ludowych, Opole 1972
16. Świerc Piotr, Śpiwnik śląskich pieśni powstańczych.
Opole 1980
17. Wrzesiek Mieczysław, Powstańcze działania zbrojne
w 1921 roku w polskiej części Górnego Śląska,
Opole 1981
18. Wyglenda Ewa, Plebiscyt i powstania śląskie. Biblio-
grafia, Opole 1987

Laureaci literackiej Nagrody Nobla
w latach 1980 - 1988

1980 - MIŁOSZ CZESŁAW - poeta, prozaik, tłumacz. Ur. 30.06.

1911 r. w Szetejniach na Litwie.

Gimnazjum i studia na Uniw. im. S. Batorego ukończył w Wilnie. Debiutował już podczas studiów /1930/ wierszami opublikowanymi w jednym z czasopism wileńskich. Debiutem książkowym był "Poeemat o czasie zastygłym" / 1933 - Wilno /. W 1937 r. przeniósł się do Warszawy. Od 1945 r. do 1951 r. pracował jako attache kulturalny Ministerstwa Spraw Zagranicznych PRL /Nowy Jork, Waszyngton, Paryż/. W 1951 r. podjął współpracę z Instytutem Literackim w Paryżu i pozostał na Zachodzie. W 1960 r. wyjechał do USA i osiedlił się na stałe w Kalifornii. Laureat nagród m.in.: Mariana Kistera / 1967 /, Fundacji im. Jurzykowskiego / 1968 /, polskiego PEN-Clubu za twórczość przekładową /1974/ oraz Międzynarodowej Nagrody Literackiej Newstadt / 1978 /. W 1977 r. otrzymał doktorat honoris causa Uniw. w Michigan.

Opublikował m.in.:

"Traktat poetycki" - 1957

"Zniewolony umysł" - 1953

"Dolina Issy" - 1955

"Zdobycie władzy" - 1955

"Rodzinna Europa" - 1959

/ Zestawienie bibliograficzne twórczości

Cz. Miłosza znajduje się w Poradniku Bibliotekarza 1980, nr 11/12 s. 268-274/.

- 1981 - CANETTI ELIAS - poeta, prozaik, dramaturg,
 aforysta. Ur. w 1905 roku w Buł-
 garii. Tworzy w języku niemieckim.
 W 1929 r. ukończył wydział chemii na Uniw. w Wied-
 niu. W 1938 r. osiedlił się na stałe w Londynie.
 Debiutował w 1935 r. powieścią "DIE BLENDUNG"
 /polski przekład "AUTO DA FE"/, która zyskała
 uznanie dopiero po II wojnie światowej/.
 Publikował także dramaty, np.:
 "HOCHZEIT" - 1932 / WESELE/
 "KOMODIE DER EITELKETT" - 1934 /Komedia próżności/
 Oprócz tych gatunków jego twórczość obejmuje także
 poezję, aforyzmy, eseje, pamiętniki i szkice z po-
 droży.
 W Polsce ukazały się:
 AUTO DA FE. Przeł. Edyta Sicińska. Warszawa: Czytel-
 nik, 1966, - 531 s.; inne wyd. 1979
 DRUGI PROCES- KAFKI LISTY DO FELICJI; Studium kry-
 tyczne. Przeł. Irena Krońska. W: Kafka Franz : Listy
 do Felicji i inne z lat 1912-1916. T. 2. W-wa: PIW,
 1976. - S. 425-529
 GŁOSY MAKARESZA. Warszawa: Czytelnik, 1977, - 296 s.
 MYŚLI. Przeł. Janusz Danecki; Warszawa: PIW, 1976, -
 100 s.
 UCALONY JEZYK. Historia pewnej młodości. Przeł.
 Maria Przybyłowska; Warszawa: Czytelnik 1981; 484 s.
- 1982 - GARCIA MARQUEZ GABRIEL - pisarz kolumbijski.
 Ur. w 1928 r. w Aracate.
 Studiował prawo na uniwersytecie w Bogocie i Bara-
 nquilla, ale porzucił ten kierunek i rozpoczął
 pracę jako dziennikarz. Od 1954 r. przebywa

głównie poza granicami kraju. Pierwsze opowiadanie napisał już na studiach. Była to "Trzecia rezygnacja" /1947/. Debiut książkowy w 1955 r. - powieść "La hojaraeca".

Najbardziej znane powieści:

1961 - "La mala hora" / Zła godzina /

1962 - " Cien años de soledad " /Sto lat samotności/
" Jesień patriarchy "

W swym dorobku twórczym ,oprócz powieści,nowel i opowiadań posiada bardzo wysoko cenione reportaże i publicystykę.

W Polsce ukazały się:

DIALOG LUSTRA. Przeł. Zofia Chądzyńska; Kraków: Wydaw. Literackie, 1976, -87 s.

JESIEŃ PATRIARCHY. Przeł. Carlos Marrodan Casas. - Warszawa: Czytelnik, 1980, -317 s.

NIE MA KTO PISAĆ DO PUŁKOWNIKA. Przeł. Beata Babad-Gellusseau; Kraków: Wydaw. Literackie, 1973, -65 s.

NIEWIARYGODNA I SMUTNA HISTORIA NIEWINNEJ EREUDIRY I JEJ NIEGODZIWEJ BABKI. Przeł. Carlos Marrodan. - Warszawa: Czytelnik, 1974, -173 s.

OPOWIEŚĆ ROZBITKA KTÓRY DZIESIEĆ DNI DRYFOWAŁ NA TRATWIE BEZ JEDZENIA I PICIA, BYŁ OGŁOSZONY BOHATEREM NARODOWYM, CAŁOWANY PRZEZ KRÓLOWE PIĘKNOŚCI, OBSYPANY ZŁOTEM PRZEZ AGENCJE REKLAMOWE, A POTEM ZNIENAWIDZONY PRZEZ WŁADZE I ZAPOMNIANY NA ZAWSZE. Przeł. Rajmund Kalicki; Kraków: Wydaw. Literackie, 1980, -95 s.

STO LAT SAMOTNOŚCI. Przeł. Grażyna Grudzińska, Kalina Wojciechowska. Warszawa: Państw. Instytut Wydawniczy, 1974, -401 s.; inne wyd. 1975, 1977, 1979

SZARAŃCZA, Przeł. Carlos Marrodan Casas: Warszawa: Czytelnik, 1977, -165 s.

W TYM MIEŚCIE NIE MA ZŁODZIEI. Przeł. Zofia Chądzyńska.-Warszawa: Czytelnik, 1971,-150 s.

ZŁA GODZINA. Przeł. Jan Zych.-Warszawa: Państw. Instytut Wydawniczy, 1970,-167 s.; inne wyd. Kraków: Wydaw. Literackie 1975,-161 s.

1983 - GOLDING WILLIAM GERALD - powieściopisarz angielski
Ur. w 1911 r. w St. Columb Minor w Kornwalii. Ukończył Uniwersytet w Oxfordzie. Nauczyciel z zawodu; uzyskał rozgłos twórczością literacką.

Zedebiutował w 1954 r. powieścią "Lord of the Flies" / Władca much/.

Inne powieści:

1955 - "Inheritors" / Spadkobiercy/

1956 - "Pincher Martin" /Marcin Złodziej/

1959 - "Free Fall" /Siła bezwładu/

1964 - "The Spire" / Wieża/

1980 - "Rites of Passage"

1984 - "The Paper Men"

Publikuje również poezje i opowiadania.

W Polsce ukazały się:

SIŁA BEZWŁADU. Przeł. Maria Skibniewska.-Warszawa: "Pax", 1970,-211 s.

WIDZIALNA CIEMNOŚĆ. Przeł. Małgorzata Golewska-Stafiej i Leszek Stafiej.-Warszawa: Czytelnik, 1986,-353 s.

WIEŻA. Przeł. Jadwiga Olędzka; Warszawa: "Pax", 1966: 216 s. ; inne wyd. 1986

WŁADCA MUCH. Przeł. Wacław Niepokólczycki. Warszawa: Czytelnik, 1967, -299 s.; inne wyd. 1986

- 1984 - SEIFERT JAROSLAV - poeta czeski. Ur. 23.09.1901r. w Pradze, w rodzinie robotniczej. Aktywny działacz komunistyczny. Jeden z twórców nowoczesnej poezji czeskiej. Debiut książkowy w 1921 r. - tomik poezji pt. "Mesto w slzech" /Miasto we łzach/.
- Inne publikacje:
- 1923 - zbiór poezji "Sama láska" /Sama miłość/
 1925 - zbiór poezji "Na vlnach TSF" /Na falach TSF/
 1936 - "Ruce Venusiny" / Ręce Wenus /
 1944 - "Kamenny most" /Kamienny most/
 1954 - "Maminka" - zbiór liryków /Mamusia/
 Pierwsze polskie tłumaczenia wierszy poety ukazały się w latach 1933-1934. Były to:
- "Poczęunek na drogę" - przeł. Józef Czechowicz
 "Księżyc nad gazownią" - przeł. Józef Czechowicz
 "Pieśń o Marii Pannie i winie" - przeł. Antoni Brocz.
- LIRYKI. Przeł. Janina Brzostowska. - Warszawa: Państw. Instytut Wydawniczy, 1961, -31 s.
- Laureat nagród państwowych im. K. Gottwalda. Zmarł 10 stycznia 1986 r.
- 1985 - SIMON CLAUDE - pisarz francuski. Wybitny przedstawiciel nurtu literackiego zwanego antypowieścią. Ur. 10.10.1913 r. w Tannarivie na Madagaskarze. Gimnazjum i studia/malarstwo/ ukończył w Paryżu. Brał udział w wojnie domowej w Hiszpanii i w II wojnie światowej. Debiutował w 1945 r. powieścią pt. "Le Tricheur" /Szuler/.

Opublikował m.in. ponadto:

- 1947 - "La corde raide" - wspomnienia autobiograficzne,
- 1952 - "Gulliver"
- 1958 - "L'herbe" /Trawa/
- 1967 - "Histoire" /Historia/
- 1969 - "La bataille de Pharsale" /Bitwa pod Farsalą/
- 1973 - "Triptique" /Tryptyk/
- 1975 - "Leçon de choses" /Nauka o rzeczach/
- 1981 - "Les Georgiques" /Georgiki/
- 1983 - "Le chevelure de Berenice" /Warkocz Bereniki/.

W Polsce ukazały się:

DROGA PRZEZ FLANDRIĘ. Przeł. Wiera Bienkowska. -
Warszawa: Czytelnik, 1982, - 315 s.

W 1974 roku otrzymał doktorat honoris cause
Uniwersytetu w Norwich.

1986 - SOYINKA WOLE - poeta, prozaik, dramaturg i eseista
nigeryjski. Ur. 13.07.1934 r.

w Abeokucie /Nigeria/, pochodzi

z plemienia Yoruba. Studiował na Uniw. w Ibadanie
i w Leeds /Anglia/, Aktywny działacz kulturalny;

m.in. założył zespół teatralny i teatr narodowy-

"The Orisun Theatre". W 1976 r. z inicjatywy

Soyinki powstał Związek Pisarzy Ludów Afrykańskich.

Zadebiutował w 1959 r. sztuką teatralną pt. "The
Swamp Dwellers" /Mieszkańcy błot /.

Inne dramaty:

"The Lion and the Jewel" - /Lew i klejnoty/

"The Strong Breed" - /Mocna krew/

"The Trials of Brother Jero" / Intrygi brata Jero/
 "Konig's Harvest" - /Plon Kongiego /
 "The Road"

- wydane w latach 60-tych

Opublikował także następujące powieści:

"The Interpreters" - /Interpretatorzy/ - 1965 r.

"The Season of Anomy"

"The Man Died" - /Człowiek umarł/ - 1972 r. - notatki
 z pobytu w więzieniu.

Obecnie /1988r./ Wole Soyinka wykłada dramaturgię
 w Cornell University w USA i jest prezesem Międzynarodowego Instytutu Teatralnego.

W Polsce ukazały się:

INTERPRETATORZY. Przeł. Ewa Fiszer. Warszawa: Lud.
 Spółdz. Wydawnicza, 1978. - 395 s.

KURANTY CISZY I INNE WIERSZE. Przeł. Ewa Fiszer. -
 Warszawa: Państw. Instytut Wydawniczy 1982. - 59 s.

- 1987 - BRODSKY JOSEPH - poeta i eseista pochodzenia rosyjskiego, mieszkający od 1972 r. w Nowym Jorku. Ur. w 1940 r. w Leningradzie/jeden z najmłodszych laureatów Nagrody Nobla/. W wieku 15 lat porzucił szkołę i pracował dorywczo w różnych zawodach. Zadebiutował na początku lat 60-tych drobnymi utworami na łamach prasy literackiej. Poświęcił się też pracy przekładowej; tłumaczył m.in. Norwida, Tuwima, Mickiewicza, Herberta, Miłosza i z jęz. ang. John'a Donne'a. Pierwszy zbiór jego wierszy "Verse and poems" ukazał się drukiem w 1965 r. w Stanach Zjednoczonych, następne to:
- "A stop in the desert" - 1970 r.
 "The End of a lovely era" - 1977 r.
 "Less than one" - 1986 r. - zbiór esejów na temat

XIX wiecznych poetów rosyjskich. W 1972 r. poeta osiedlił się w Stanach Zjednoczonych i w 1977 r. przyjął obywatelstwo amerykańskie. Obecnie pracuje jako wykładowca na Uniw. w Michigan i wykłada także na Uniw. Columbia w Nowym Jorku, w Queens College, oraz w Cambridge w Wielkiej Brytanii. W Polsce jego utwory publikowane były w czasop. "Odra" i "Literatura na świecie" /1981r./; w tłumaczeniu m.in. S. Pollaka, A. Drawicza, W. Woroszyńskiego, S. Barańczaka. W ZSRR nie ukazał się dotąd żaden zbiór utworów tego pisarza /1988/.

1988 - NADŻIB MAHFUZ ABD el-AZIZ - jeden z najwybitniejszych powieściopisarzy arabskich.

Ur. w 1911 r. w Kairze/Egipt/. Ukończył studia filozoficzne i z tą sferą zainteresowań związane były debiutanckie artykuły drukowane w prasie. Wkrótce jednak Nadżib Mahfuz poświęcił się wyłącznie literaturze. W 1938 roku na łamach pisma "Ar-riwaja" opublikował pierwsze opowiadanie "Cena żony".

Opublikował ponadto:

1939 - Igraszki losów - powieść

1943 - Radubis - powieść

1944 - Walka o Teby - powieść

W latach 1945 - 1956 powstają powieści "Miraż"

i "Hamida z żułką Midakk", "Nowy Kair" i trylogia

"Bajn'l-Kasjran", "Kasr az-Szauk", "As-Sukkarija"

uznana za szczytowe osiągnięcie społeczno-obyczajowej powieści arabskiej. Kolejne powieści "Dzieci naszej uliczki", "Złodziej i psy", "Droga" pisane po

przegranej wojnie w 1967 roku odzwierciedlają kryzys ideowy społeczeństwa egipskiego.

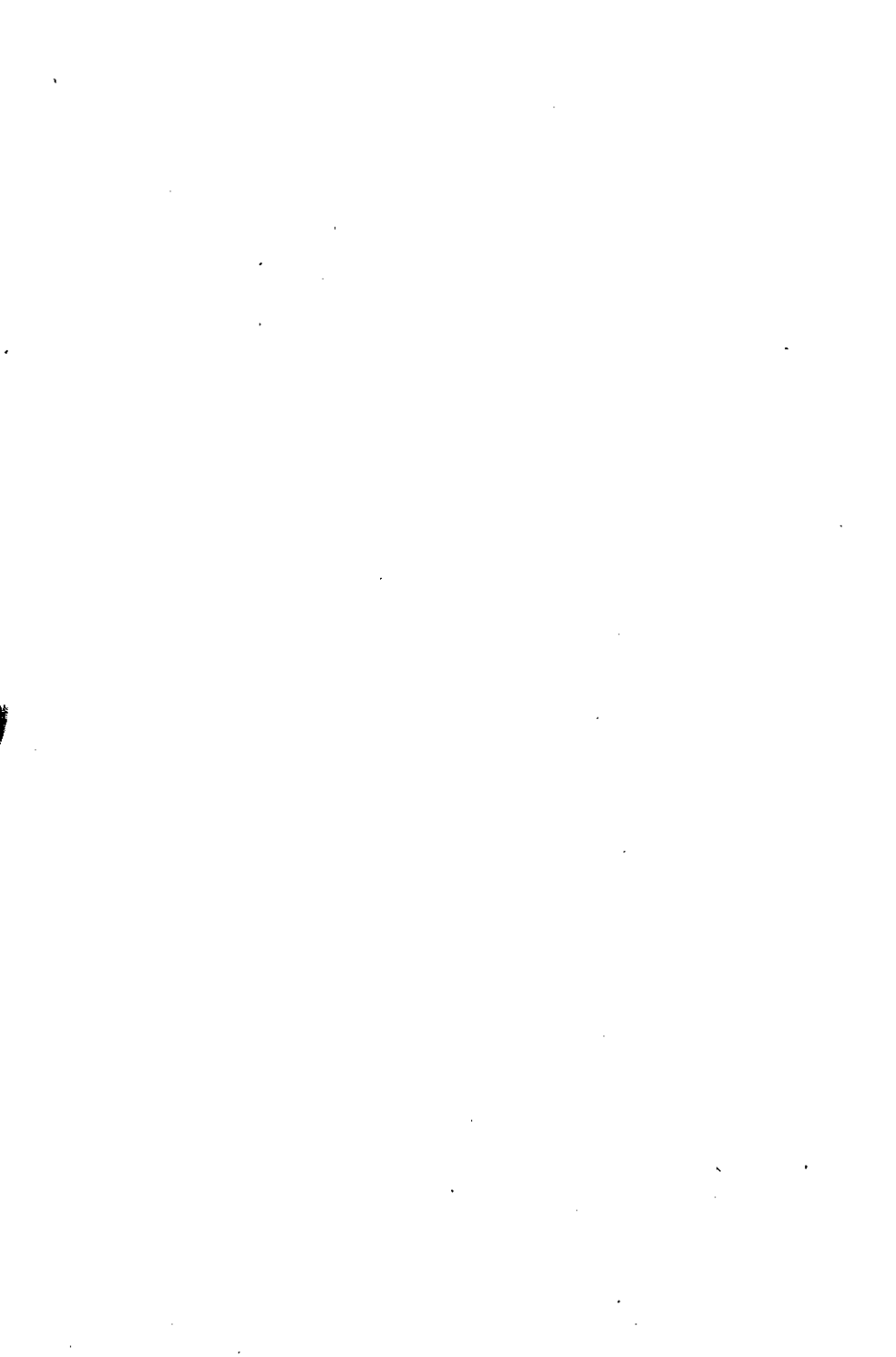
W Polsce ukazały się:

HAMIDA W ZAŁĘKU MIDAKK. Przeł. Jolanta Koziowska.-
Warszawa:Książka i Wiedza , 1982,-286 s.

BĘLKOT NAD NILEM. Przeł. Kinga Technańska.Życie
Lit. 1988 nr 45; nr 46; nr 47; nr 48; nr 49; nr 50;
nr 51; nr 52/53; 1989 nr 1; nr 2; nr 3.

OPOWIEŚCI STAREGO KAIRU,Fraga.Kultura 1988 nr 43
s.10,15

oprac. Gabriela Jarząbek.

Anna Śliwińska

Moje hobby to ...

T U R Y S T Y K A

/ wybór książek /

1. ADELT Tadeusz

Turystyka motorowodna dla wtajemniczonych.-Warszawa: SIT, 1985,-223 s.

Książka zawiera informacje na temat śródlądowego jachtingu motorowego. Autor opisuje niektóre łodzie, wymieniając ich zalety i wady. Podaje rodzaje napędów łodzi turystycznych i kryteria ich doboru. Omawia podstawowe zasady bezpiecznej żeglugi i sprawy związane z ożakowaniem, organizowaniem rejsów. Przypomina także obowiązujące zwyczaje i obyczaje na wodzie.

2. CZERNI Anna, KORNECKA Anna

Wycieczki, biwaki, urlopy.-Warszawa: Watra, 1972,-191 s.

Autorki przeznaczają swoją książkę dla rodziny wyruszającej wspólnie na wycieczkę wakacyjno-urlopową czy weekend w dzień wolny od pracy i nauki. Obszernie uwzględniają sprawy żywienia, podając wiele kulinarnych przepisów. Przypominają także zasady "savoir vivre'u na zielonej trawce".

3. GAJEWSKI Jerzy

Sprzęt turystyczny i zasady poruszania się w górach.-Warszawa: PTTK "Kraj", 1984,-52 s.

Poradnik z zakresu uprawiania turystyki górskiej. Zawiera podstawowe informacje dotyczące wyposażenia turysty w odpowiedni sprzęt i umiejętności poruszania się w terenie. Informacje te są zróżnicowane w zależności od trudności i rodzaju podejmowanej wycieczki oraz charakteru terenu.

4. GADEWSKI Jerzy

Vademecum turysty górskiego.-Warszawa: PTTK "Kraj", 1988,-152 s.: il.

Podręcznikowa książka dla wszystkich amatorów turystyki górskiej. Autor daje podstawowe informacje i porady praktyczne o sprzęcie, zasadach wędzidek górskich-korzystaniu z obiektów noclegowych, kulturze turystycznej, zdobywaniu odznak górskich.

5. KASZUBSKI Maciej

Rowerem do zdrowia.-Warszawa: SIT, 1988,-79 s., 8 tabl.

Autor przedstawia problematykę dotyczącą systematycznego uprawiania kolarstwa i ukazuje korzyści zdrowotne, rekreacyjne i turystyczno-poznawcze tego sportu. Podaje porady dotyczące wyboru roweru, jego eksploatacji, techniki jazdy, ubioru, żywienia, treningu i bezpiecznego poruszania się po drogach.

6. KOZLIK Tomasz

Turystyka rodzinna.-Warszawa: IW ZZ, 1982,-180 s.
Rekreacja, Relaks, Rozrywka

Przedmiotem rozważań jest turystyka rodzinna, przynosiąca korzyści natury zdrowotnej, wychowawczej i intelektualnej, zarówno dzieciom jak i rodzicom. Autor podaje praktyczne wskazówki i rady dotyczące planowa-

nia wycieczki, przygotowania sprzętu i właściwego ubioru.

7. RYCIERSKI Janusz

Fiatem na Rysy.-Warszawa: KAW, 1981,-152 s.

Książka stanowi kolejny głos w dyskusji nad modelem turystyki i koncepcją ochrony przyrody. Autor ukazuje bezsens różnych "turystycznych" poczynań, podaje też własne propozycje rozwiązań.

8. SOSNOWSKI Stefan

Vademecum młodego turysty.-Wyd.2 popr.-Warszawa:FTTK "Kraj", 1986,-136 s.

Poradnik dla początkujących turystów, uprawiających różne dyscypliny turystyki /pieszo, rowerem, kajakiem, na nartach/. Autor wprowadza w tajniki ich uprawiania, mówi o właściwym ekwipunku, sprzęcie biwakowym, o łatwych sposobach orientowania się w terenie, prowadzeniu kuchni w warunkach turystycznych. Przedstawia niebezpieczeństwa grożące w bezpośrednim kontakcie z przyrodą, zasady udzielania pierwszej pomocy. Na końcu czytelnicy znajdują informacje o odznakach turystycznych i zasadach ich zdobywania .

9. SOSNOWSKI Stefan, STYKOWSKI Jan

Sakwa włoścykija.-Wyd.4 popr. i uzup.-Warszawa:KAW, 1988,-293 s.

Poszerzone wydanie poradnika turystycznego uwzględniającego nowe przepisy i zasady. Podano wskazówki dotyczące odpowiedniego ubioru, odżywienia, sprzętu turystycznego, uprawiania turystyki wodnej, górskiej, narciarskiej, kolarskiej oraz udzielania pierwszej pomocy przy wypadkach.

10. SZEPKA Ryszard

Vademecum turysty motorowego.-Warszawa: PTTK"Kraj",
1984,-144 s.

Autor omawia warunki uprawiania turystyki motorowej w Polsce, podaje jej charakterystykę, opisuje sprzęt i ekwipunek osobisty turysty motorowego, organizowanie wypraw turystycznych.

11. SZWARC Halina, WOLAŃSKA Teresa, ŁOBOŻEWICZ Tadeusz
Rekreacja i turystyka ludzi w starszym wieku,Warszawa:
IW ZZ, 1988,-156 s.

Autorzy przedstawiają metody i możliwości zachowania sprawności fizycznej do późnych lat życia. Zapoznają z możliwościami uprawiania w starszym wieku turystyki pozwalającej na utrzymanie aktywności fizycznej i psychicznej.

Literatura beletrystyczna

dla szkoły podstawowej

NAUCZANIE POCZĄTKOWE

Klasa I

- Bahdaj A. *Pilot i ja*
Belza W. *Kto ty jesteś? Polak mały*
Broniewski W. *Dla dzieci*
Brzechwa J. *Brzechwa — dzieciom*
Duszyńska J. *Cudaczek Wyśmiewaczek*
Grabowski J. *Czarna owieczka*
Janczarski Cz. *Jak Wojtek został strażakiem*
Januszewska II. *Kopciuszek*
Jaworczakowa M. *Jacek, Wacek i Pankracek*
Konopnicka M. *Co słonko widziało*
Konopnicka M. *Na jagody*
Kownacka M. *Kukuryku na ręczniku*
Kownacka M. *Plastusiowy pamiętnik*
Kubiak T. *Gdy miasto śpi*
Papuzińska J. *Nasza mama czarodziejka*
Porazińska J. *Psotki i śmieszki*
Szelburg-Zarembina E. *Najmilsi*
Tuwim J. *Wiersze dla dzieci*

Klasa II

- Andersen J. Ch. *Dziecię elfów*
Centkiewiczowie A. i Cz. *Zaczarowana zagroda*
Grabowski J. *Puc, Bursztyn i goście*
Guro J. *Wakacyjna przygoda*
Knutsson G. *Przygody Filonka Bezogonka*

Krüger M. *Karolcia*
Kryłow J. *Bajki dla dzieci*
Lofting H. *Doktor Dolittle i jego zwierzęta*
Michałkow S. *Nie płacz koziołku*
Milne A. A. *Kubus Puchatek*
Perrault Ch. *Bajki*
Porazińska J. *Szewczyk Dratewka*
Szelburg-Zarembina E. *Idzie niebo ciemną nocą*
Tuwim J. *Słoń Trąbalski i inne*

Klasa III

Andersen J. Ch. *Baśnie* (do wyboru)
Broniewska J. *Filip i jego załoga na kółkach*
Centkiewicz Cz. *Anaruk — chłopiec z Grenlandii*
Chotomska W. *Dzieci Pana Astronoma*
Gajdar A. *Czuk i Huk*
Hawthorne N. *Mity greckie* (do wyboru)
Jaworzakowa M. *Oto jest Kasia*
Kostyrko H. *Klechdy domowe* (do wyboru)
Lindgren A. *Dzieci z Bullerbyn*
Makuszyński K. *Awantura o Basię*
Pisarski R. *Opisic, który jeździł koleją*
Ratajczyk J. *Ziarenko maku* (do wyboru)
Wortman S. *U złotego źródła — zbiór baśni polskich*

Lektura uzupełniająca dla klas I—III

Literatura piękna

Bahdaj A. *Mały Pingwin Pík—Pok*
Bechlerowa H. *Zima z białym niedźwiedziem*
Broniewska J. *Historia gałgankowej Balhisi*
Chotomska W. *Od rzeczy do rzeczy*
Collodi C. *Pinokio. Przygody drewnianego pajara*
Czukowski K. *Bajki*
Ficowski J. *Daję słowo kolorowe*
Grabowski J. *Kochany zwierzyńiec*
Grimm J., Grimm W. *Baśnie*

JEZYK POLSKI

Klasa IV

Lektura obowiązkowa

Brzechwa J. *Akademia Pana Kleksa*

Kownacka M. *Rogaś z Doliny Roztoki*

Prus B. *Antek*

Sienkiewicz H. *Janko Muzykant*

Wybór baśni polskich i obcych

Żukrowski W. *Porwanie w Tiutiurlistanie*

Lektura uzupełniająca

Collodi C. *Pinokio*

Grimm J. i W. *Wybór baśni*

Kern L. J. *Ferdynand Wspaniały*

Konopnicka M. *O krasnoludkach i sierotce Marysi*

Korczak J. *Król Maciuś Pierwszy*

Korczakowska J. *Spotkanie nad morzem*

Krüger M. *Ucho, dynia, sto dwadzieścia pięć*

Przymanowski J. *Fortele Jonatana Kota*

Sat-Okh *Biały Mustang*

Groński R. M. *Wierszyki o literach*

Janczarski Cz. *Gdzie mieszka bajeczka*

Eršov P. P. (Jerszow P.) *Konik Garbusek*

Kamińska A. *Dębowa kołyska*

Kamińska A. *W królestwie Plastelinii*

Kern L. J. *Nasze podwórko*

Knutsson G. *Nelle, mały niedźwiadek*

Kolorowy świat. Wiersze i proza dla dzieci

Korczakowska J. *Buleczka*

Kownacka M. *Szkola nad obłokami*

Krzemieńska I. *Z przygód krasnala Halabaly*

Kulmowa J. *Zimowe słowiki*

Łochocka H. *O wróbelku Elemelku*

Peterson H. *To ja, Piotruś*

Porazińska J. *W Wojtusiowej izbie*

Taje J. *Jarzębinka*

Terlikowska M. *Kuchnia pełna cudów*

Klasa V

Lektura obowiązkowa

Domygałik J. *Pięć przygód detektywa Konopki*

Konopnicka M. *Dym, Nasza Szkap, Urbanowa*

Mercinek G. *Łysak z pokładu Idy*

Oppman A. *Legendy warszawskie*

Pańdowski J. *Przygody Odysusza*

Prus. B. *Katarynka lub Kamizelka*

Sienkiewicz H. *W pustyni i w puszczy*

Wybór mitów greckich (m. in. mity o Syzyfie, Ikarze, Prometeuszu)

Wybór podań i legend polskich i obcych

Zółkiewska W. *Ślady rysich pazurów*

Lektura uzupełniająca

Brandys M. *Śladami Stasia i Nel*

Broszkiewicz J. *Wielka, większa i największa*

Curwood J. O. *Łowcy wilków*

Domańska A. *Historia żółtej ciżemki*

Gajdar A. *Timur i jego drużyna*

Korczak J. *Kajtuś Czarodziej*

Molnar F. *Chłopcy z Placu Broni*

Nowakowski Z. *Przylądek Dobrej Nadziei*

Orzeszkowa E. *A... B... C... lub Dobru pani*

Rudnicka H. *Uczniowie Spartakusa*

Swift J. *Podróże Guliwera*

Szmaglewska S. *Czarne stopy*

Twain M. *Przygody Tomka Sawyera*

Wasilewska W. *Pokój na poddaszu*

Klasa VI

Lektura obowiązkowa

Dąbrowska M. *Marcin Kozera*

Defoe D. *Robinson Kruzo* (wydanie dla młodzieży)

Jurgielewiczowa J. *Ten obcy*
Kuczyński M. *Atlantyda, wyspa ognia lub Katastrofa*
Lem S. *Bajki robotów* (wybór)
Przyborowski W. *Szwedzi w Warszawie*
Wybór nowel i opowiadań:
— Orzeszkowa E. *Tadeusz*
— Prus B. *N. wakacjach*
— Sienkiewicz H. *Sachem lub Orso*
Słowacki J. *Balladyna*

Lektura uzupełniająca

Bahdaj A. *Wakacje z duchami*
Centkiewicz A. i Cz. *Czy foka jest biała?*
Conan-Doyle A. *Przygody Sherlocka Holmesa* (wybór)
Hoffman E. T. A. *Dziadek do orzechów*
Knight E. *Lessie, wróć*
Lem S. *Opowieść pilota Pirxa*
Montgomery L. *Ania z Zielonego Wzgórza*
Niziurski E. *Sposób na Alcybiadesa*
Ozogowska H. *Ucho od śledzia*
Prus B. *Anielka*
Prus B. *Grzechy dzieciństwa*
Reid T. *Dolina bez wyjścia*
Rudnicka H. *Chłopcy ze Starówki*
Stevenson R. J. *Wyspa skarbów*
Twain M. *Przygody Hucka*
Verne J. *Tajemnicza wyspa*. T. 1 i 2
Wojtyzsko M. *Bromba i inni*

Klasa VII

Lektura obowiązkowa

Fredro A. *Zemsta*
Kamiński A. *Kamienie na szaniec*
Mickiewicz A. *Dziady*. Cz. 2
Mrozek S. *Woda*

Reymont St. *Chłopi* (fragmenty)
Sienkiewicz H. *Krzyżacy*
Zukrowski W. *Lotna*

Lektura uzupełniająca

Dickens K. *Opowieść wigilijna*
Dygasiński A. *Wilki, psy i ludzie*
Fiedler A. *Dywizjon 303*
Gogol M. *Płaszcz*
Górska H. *Druga brama*
Hugo W. *Gavroche* (fragmenty)
Kraszewski J. I. *Stara baśń*
Kraszewski J. I. *Dziecię Starego Miasta*
London J. *Zew krwi*
Makuszyński K. *Szatan z siódmej klasy*
Mickiewicz A. *Grażyna*
Newerly I. *Chłopiec z Salskich Stepów*
Nienacki Z. *Księga strachów*
Perazińska J. *Kto mi dał skrzydła*
Pruszyński K. *Opowiadania* (wybór) np. *Różaniec z granatów*,
Trębacz z Samarkandy, *Gwiazda wytrwałości*
Rudnicka H. *Król Agis*

Klasa VIII

Lektura obowiązkowa

Dąbrowska M. *Wybór opowiadań* (Tu zaszła zmiana, *Szkiełko*,
Szczęśliwa istota, *Dzień pisarza*)
Iwaszkiewicz J. *Ikar*, *Podróże do Polski* (fragmenty)
Kruczkowski L. *Niemcy*
Lee St. *Myśli nieczesane*
Mickiewicz A. *Pan Tadeusz*
Saint-Exupéry A. de *Mały księż*
Sienkiewicz H. *Latarnik*
Szolochow M. *Los człowieka*
Żeromski S. *Silaczka*
Żeromski S. *Szyfowe prace*

Lektura uzupełniająca

Domagalik J. *Koniec wakacji*

Czéchow A. *Wybór nowel*

Hemingway E. *Wybór opowiadań*

Kowalewski S. *Czarne okna*

Koźniewski K. *Tydzień do siódmej potęgi*

London J. *Martin Eden*

Nienacki Z. *Niesamowity dwór*

Polewoj B. *Opowieść o prawdziwym człowieku*

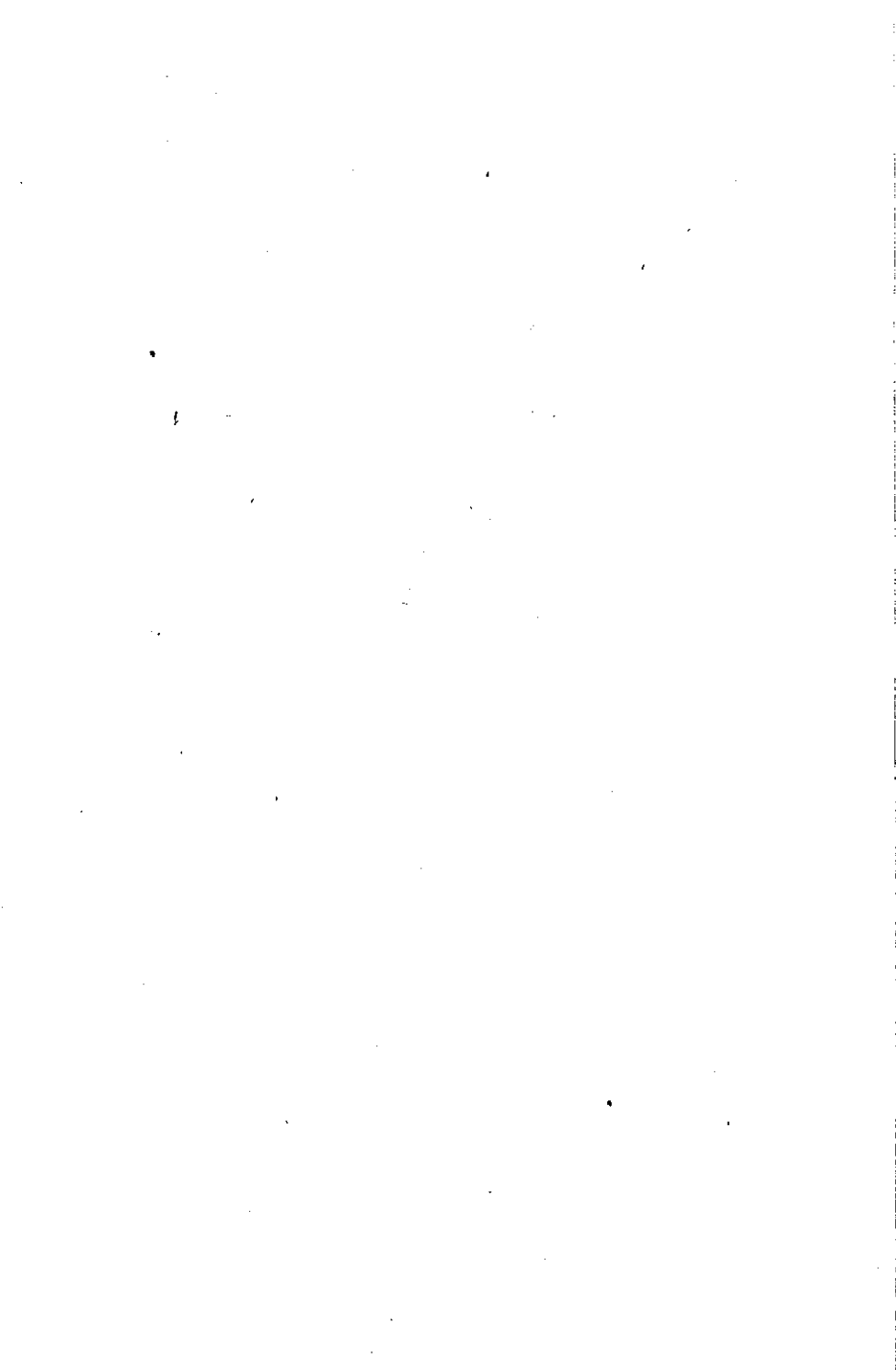
Ożogowska H. *Dziewczyna i chłopak czyli...*

Prus B. *Placówka*

Pruszyński K. *Droga wiodła przez Narwik*

Szaniawski J. *Profesor Tutka*

Wańkiewicz M. *Żele na kraterze*

KRONIKA

/styczeń - grudzień 1988 r./

Nowe placówki biblioteczne

W 1988 r. sieć bibliotek zwiększyła się o 3 nowe filie wiejskie:

1. Januszkowice gm. Zdieszowice / 10 października /
2. Stradunia gm. Walce / 15 października /
3. Łambinowice - zlokalizowana na osiedlu wiejskim oddalonym od GBP o 2 km.

Poprawa bazy lokalowej

14 placówek filialnych polepszyło swoje warunki lokalowe przenosząc się do bardziej przestronnych lokali. Filia nr 1 w Głuchołazach; nr 4 w Nysie, nr 19 w Opolu oraz filie wiejskie w Grabicach /gm.Niemodlin/, w Górkach i Przysięczy /gm.Prószków/, Karłowicach /gm.Kamiennik/, Przeczy /gm.Lewin Brzeski/, Raszowej /gm.Tarnów Opolski/, Suchej Psinie /gm.Baborów/, Trzebini /gm.Lubrza/, Wierzbicy Górnej /gm.Wołczyn/, Włodzieninie /gm.Branice/, Kałkowie /gm.Otmuchów/.

W maju Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Zawadzkiem przeniosła się z ciasnego lokalu o powierzchni 28 m² do nowo wybudowanego, samodzielnego budynku o powierzchni 360 m². W nowym lokalu pomieszczenia znalazły: Wypożyczalnia dla Dorosłych, Oddział dla Dzieci oraz Oddział Muzyczny.

Zamknięta biblioteka

W listopadzie w Biedaczu /gm.Kluczbork/ została zamknięta filia biblioteczna z powodu osunięcia się stropów.

Technika w bibliotekach

Terenowe biblioteki publiczne wzbogaciły się o następujący sprzęt techniczny i audiowizualny:

- 19 radiodobierników,
- 2 telewizory,
- 6 adapterów,
- 4 magnetofony,
- 4 rzutniki,
- 1 maszyna do pisania
- 11 kalkulatorów.

sala szkoleniowa

W maju w WBP w Opole oddano do użytku całkowicie zautomatyzowaną salę audiowizualną. Wyposażenie sali jest następujące:

- telewizor kolorowy,
- magnetowid,
- kamera przeźwierniowa,
- kamera wideo marki "Canon",
- magnetofon,
- grafoskop,
- projektor 10 nr.
- rzutnik.

Sprzęt zgromadzony w sali audiowizualnej jest wykorzystywany do szkoleń, seminariów, warsztatów, nauki języków obcych itp.

Odtwarzacz do płyt kompaktowych

- listopadzie WBP w Opole zakupiła dla Oddziału Muzycznego odtwarzacz do płyt kompaktowych marki "Pioneer".
- w zbiorach Oddziału Muzycznego znajduje się kilka płyt kompaktowych, planowane jest poszerzenie tego typu zbiorów.

Pracownicy bibliotek

W 1988 r. w wojewodztwie opolskim zatrudniano w bibliotekach 667 pracowników działalności podstawowej, w tym 401 pełnozatrudnionych i 266 niepełnozatrudnionych. Pracowników administracji i obsługi zatrudnionych było 152, w tym 40 na etatach, a 112 w niepełnym wymiarze czasu pracy.

Bibliotekarze się ucza

W 1988 roku dokształcało się 59 bibliotekarzy: 23 osoby ukończyło dokształcanie, w tym studia wyższe 2 osoby, PSKOiB 6 osób, Kurs III stopnia 12 osób, szkołę średnią 1 osoba.

Personalia

Zastępcą dyrektora WBP ds administracyjnych został Henryk Szwarz, dotychczasowy kierownik Działu Organizacyjno-Administracyjnego.

Dyrektorem MiGBF w Gogolinie została mianowana Mariola Król /po odejściu Krystyny Baruckiej, która przeszła na emeryturę/.

Kierownikiem GBF w Lasowicach M. została mianowana Irena Deska / po odejściu Stanisławy Lansberg, która przeszła na emeryturę/.

Kierownikiem GBF w Pawłowiczkach została mianowana Agnieszka Franciszkiewicz / po odejściu Marty Himmel na urlop wychowawczy /.

Kierownikiem GBF w Reńskiej Wsi została mianowana Maria Jonderko / po odejściu Elżbiety Dziewońskiej na urlop wychowawczy /.

Kierownikiem GBF w Turawie została mianowana Grażyna Szczurek / po odejściu Zofii Dury, która przeszła na rentę /.

Tradycyjne spotkanie z emerytami

31 maja odbyło się tradycyjne spotkanie emerytowanych

pracowników bibliotek z dyrekcją WBF w Opolu. Spotkanie miało miejsce za zamku w Rogowie Opolskim.

Emeryci i renciści

Na emeryturę przeszli następujący pracownicy:

- 1/ Krystyna Barucka / MiGBP w Gogolinie /
- 2/ Janina Kościów / WBF w Opolu /
- 3/ Hildegarda Ryćkowska / GBP w Branicach /
- 4/ Janina Szulc / MiGBP Brzeg /

Na rentę przeszła Zofia Dura / GBP w Turawie /.

Odznaczenia i wyróżnienia pracowników bibliotek

Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski

Krystyna Barucka dyr. MiGBP w Gogolinie.

Złoty Krzyż Zasługi

Stanisława Cisak z MiGBP w Prudniku

Srebrny Krzyż Zasługi:

- Alicja Kiwus z GBP w Murowie,
- Ewa Songajło z WBF w Opolu.

Brazowy Krzyż Zasługi:

- Grażyna Bieniek - Grocholska dyr. MiGBP w Baborowie
- Hanna Jamry z WBF w Opolu
- Elżbieta Kampa z WBF w Opolu.

Odznaka "Zasłużony Działacz Kultury"

- Zofia Bobrek / MiGBP w Grodkowie /
- Danuta Ostrowska - Chomyn / MiGBP w Nysie /
- Stanisława Kabat / MiGBP w Nysie /
- Kazimiera Kowalów / MiGBP w Grodkowie /
- Maria Zalewska / MiGBP w Nysie /.

Odnaka " Zasłużonemu Opolszczyźnie "

- Janina Grabowska / MiGBP w Grodkowie /
- Janina Wasilowska / MiGBP w Grodkowie/

26 maja MiGBP w Namysłowie noszącej imię Stanisława Wasylewskiego został przekazany w depozyt Medal Rodła, którym pamiernie został uhonorowany ten znany pisarz.

Z tej okazji odbyła się w bibliotece sesja popularnonaukowa.

Ponadto trzy osoby otrzymały Odnakę Zasłużony Działacz Ziemi Nyskiej, 2 osoby Odnakę Zasłużony dla Ruchu Regionalnego, 2 osoby Honorową Odnakę Ligi Kobiet, 1 osoba Złotą Odnakę TPRR.

Wielu bibliotekarzy otrzymało dyplomy od wojewody, dyrektora Wydziału Kultury i Sztuki, dyrektora WBP w Opolu, dywizory i listy gratulacyjne od naczelników miast i gmin.

Jubileusze bibliotek

Jubileusz 40 lecia działalności obchodzili następujące biblioteki:

- 1/ WBP w Dobrzemiu Wielkim,
- 2/ WBP w Kędzierzynie-Koźlu,
- 3/ GBB w Lubrzy,
- 4/ MiGBP w Paczkowie,
- 5/ MiGBP w Frudniku,

oraz filie biblioteczne w:

- 1/ Biblioteczki Strzeleckiej / gm. Strzelce Opolskie /
- 2/ Kolnicy / gm. Grodków /
- 3/ Kopicach / gm. Grodków /.

Jubileusz 25 lecia działalności obchodzili filie w:

- 1/ Gierałcica / gm. Wołczyn /
- 2/ Piotrowce / gm. Jemielnica /.

Seminarium ogólnopolskie

w dniach 8-10 czerwca odbyło się w Opolu ogólnopolskie seminarium dla kierowników działów instrukcyjno-metodycznych na temat: "Usprawnienie metod pracy bibliotecznej przez wykorzystanie środków technicznych".

w seminarium uczestniczyło 47 kierowników działów instrukcyjno-metodycznych wojewódzkich bibliotek publicznych.

Zajęcia odbywały się w Instytucie Śląskim w Opolu, Bibliotece Głównej WSP, Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej w Opolu, WBP w Opolu oraz w bibliotekach szczebla podstawowego.

W trakcie zajęć zapoznano uczestników z zasadami funkcjonowania komputerów w PBR oraz WSP w Opolu, ze Stacją Małej Poligrafii i Reprografii oraz zaprezentowano salę audiowizualną WBP w Opolu.

Uczestnicy seminarium wysłuchali także prelekcji doc. dr.hab. Zbigniewa Zmigrodzkiego / UŚ Katowice /, mgr. Marka Nahotki / Ośr. Inf. Naukowej PAN w Krakowie /, mgr. Andrzeja Kosmowskiego / ZETO w Opolu /.

Uczestnicy seminarium spotkali się w zamku w Rogowie Opolskim z posłami, członkami Sejmowej Komisji Kultury: Stanisławą Giećewicz-Pilarską i Adamem Kluską.

Z Departamentu Książki i Bibliotek Ministerstwa Kultury i Sztuki w seminarium uczestniczyła mgr Krystyna Kuźminska.

Kontakty z zagranicą

14-17 marca przebywała w Opolu delegacja bibliotekarzy z Wojewódzkiej Biblioteki Naukowej z Poczdamu w składzie dr Kranert - wicedyrektor, Jeorg Aret - pracownik Działu Metodyki Czytelnictwa, Urszula Eichler - specjalista ds kontaktowania czytelnictwa dzieci i młodzieży.

Goście zapoznali się z działalnością WBP w Opolu, Filią nr 4 i Oddziałem dla Dzieci w Opolu, MiGBP w Nysie

i Brzegu, GBP w Pakosławicach i Dobrzeniu Wielkim.
15-19 maja w związku z obchodami Oni Kultury Opolskiej
w Białgorodzie /ZSRR/, wśród 110 osobowej delegacji woj.
opolskiego przebywała w tym mieście również grupa biblio-
tekarzy z Opolszczyzny:

- Tadeusz Chrobak - dyr. WBP w Opolu,
- Roman Sękowski - Kier. Działu Zbiorów Specjal-
nych i Zabytkowych WBP w Opolu-
- Anna Śliwińska - Kier. Działu Informacyjno-
Bibliograficznego WBP w Opolu,
- Feliks Smaczniak - Kier. Działu Gromadzenia, Uzu-
pełniania i Opracowania Zbio-
rów WBP w Opolu,
- Teresa Kukiełka - Kier. GBP w Cisku.

W Obwodowej Bibliotece Naukowej w Białgorodzie zaprezen-
towana została wystawa starodruków ze zbiorów specjalnych
WBP w Opolu.

13-17 czerwca przebywała w Państwowej Bibliotece Naukowej
w Bańskiej Bystrzycy Kol. Teresa Jakubczak, kierownik
Wypożyczalni Centralnej WBP w Opolu.

5-8 września przebywała w Opolu dwuosobowa delegacja
z Czeskich Budziejowic w składzie:

- Kreta Cempiskova - dyr. Państwowej Biblio-
teki Naukowej,
- Kretoslava Sindlerova - inspektor Wydziału
Kultury.

Goście zwiedzili WBP w Opolu, Filię nr 4 w Opolu, Oddział
dla Dzieci w Opolu, MBP w Kędzierzynie-Koźlu, MiGBP
w Łączkowie i Nysie oraz Filię w Prusinowicach /gm. Pako-
sławice /.

19-21 września w Wojewódzkiej Bibliotece Naukowej w Pocz-
damie przebywała delegacja Bibliotekarzy z Opolszczyzny

w składzie:

- Henryk Szwaro - wicedyrektor WBP w Opolu,
 Ewa Goplańska - Kier. Działu Udostępniania WBP
 w Opolu
 Hanna Jamry - Kier. Samodzielnego Oddziału
 Bibliografii Regionalnej WBP
 w Opolu

Delegacja zapoznała się z działalnością Publicznej Biblioteki Naukowej w Poczdamie i jej dwu filii oraz bibliotek w Kyritz i Pritzwalk.

23-24 września przebywała w Opolu 45 osobowa grupa bibliotekarzy z Karwiny /CSRS/. Gościom zaprezentowano Filię nr 4 w Opolu i MiGSP w Brzegu. Bibliotekarze z Czechosłowacji zwiedzili również Panoramę Racławicką we Wrocławiu oraz Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu.

6-7 października 45 osobowa grupa bibliotekarzy z Opolszczyzny złożyła rewizytę w Powiatowej Bibliotece w Karwinie /CSRS/.

wymiana doświadczeń

4-5 lipca gościła w WBP w Opolu kilkunastoosobowa grupa bibliotekarzy z województwa kieleckiego. Gości zapoznano z pracą Działu Instrukcyjno-Metodycznego, Oddziału Muzycznego, Filii nr 4 w Opolu oraz MiGBF w Ujeździe i Zawoniem. Goście zwiedzili zamek w Kopynie Opolskiej i Górę Św. Anny.

14-16 września w WBP w Wałbrzychu przebywali pracownicy Działu Instrukcyjno-Metodycznego z WBP w Opolu. Celem wyjazdu było zapoznanie się z funkcjonowaniem i wykorzystaniem sali audiowizualnej i zastosowaniem techniki wideo do potrzeb bibliotecznych. Instruktorzy zapoznali się także z pracą bibliotek w Świniicy i Szczawnie Zdroju oraz zwiedzili zamek w Książu.

5-6 października przebywała na Opolszczyźnie 50-osobowa grupa bibliotekarzy / dyrektorzy migbp, dyrektorzy bibliotek dzielnicowych i instruktorzy / z województwa wrocławskiego. Zapoznali się oni z pracą bibliotek w Brzegu, Mosznej, Nysie, Strzeleckach oraz zwiedzili zamek w Rogowie.

10-13 października w Toruniu przebywała pięcioosobowa grupa pracowników Działu Udostępniania i Działu Informacyjno-Bibliograficznego WBP w Opolu. Bibliotekarze z Opoła zapoznali się z działalnością Wojew. Biblioteki Publ. i Książnicy Miejskiej w Toruniu, Biblioteki Uniwersytetu im. M. Kopernika, Oddziału dla Dzieci i jednej z filii dzielnicowych.

7 grudnia przebywała w Opolu grupa bibliotekarzy z Oddziału dla Dzieci z WBP we Wrocławiu. Bibliotekarze zapoznano z pracą bibliotek dla dzieci miasta Opoła. Grupie wrocławskiej przewodniczyła mgr Irena Lewicka.

Z działalności kulturalno-oświatowej

W 1988 r. zorganizowano 114 spotkań z pisarzami. Gościli w bibliotekach województwa opolskiego m.in. L. Borski, J. Kawalec, M. Łopatkowa, E. Męclewski, St. Rogala, W. Szewczyk, A. Szklarski, L. Żuliński, B. Żurkowski. Oprócz spotkań z literatami zorganizowano również 609 odczytów i prelekcji.

W bibliotekach województwa opolskiego działa 16 teatrzyków dla dzieci. Dla młodzieży klas maturalnych zorganizowano w maju w Opolu oraz Kluczborku, Brzegu i Kędzierzynie-Koźlu cykl spotkań w ramach tzw. "Uniwersytetu dla maturzystów". Spotkania miały na celu przybliżenie młodzieży pewnych tematów z języka polskiego jak np.: romantyzm w literaturze, literatura okresu XX-lecia międzywojennego, literatura staropolska itp.

Wykłady były prowadzone przez pracowników naukowych WSP, bardzo wysoko zostały ocenione przez młodzież.

6-23 maja w Filii nr 4 w Opolu zaprezentowano na wystawie ilustracje książki dziecięcej Teresy Brohockiej-Pacek /ogółem 24 prace/. W trakcie uroczystego wernisażu autorka wygłosiła prelekcję dla młodych czytelników na temat: "Rola sztuki w oczach dziecka".

Od 6 maja do 17 czerwca trwała zorganizowana w Muzeum Śląska Opolskiego wystawa "Polskie słowo na Śląsku". Organizatorem wystawy był Dział Zbiorów Specjalnych i Zabytkowych WBP w Opolu.

Rozstrzygnięcie konkursów

15 kwietnia odbyło się w WBP w Opolu podsumowanie konkursu dla dzieci i młodzieży "Moje przeżycia literackie". Wśród nagrodzonych I miejsce zajęła Jolanta Piórkowska /MiGBF w Czimku/, II miejsce - Bożena Gembara /MiGBF w Paczkowie/, III miejsce - Małgorzata Kabaj /MiGBF w Otmuchowie/.

Ponadto wręczono 20 wyróżnień.

27 maja odbyło się w Warszawie uroczyste rozstrzygnięcie ogólnopolskiego konkursu "Złoty Wawrzyn dla twórcy, złoty wawrzyn dla biblioteki". Z powiatu opolskiego nagrodzonymi w wysokości 200 tysięcy zł. zostały uhonorowane biblioteki w Baborowie i Nysie. W grupie nagrodzonych także znaleźli się również bibliotekarze: Ewelina Kasprzak /Filia w Mosznej gm. Strzeleczyki/, Maria Kopaniecka /MiGBF w Łoźczynie/. Specjalne nagrody pieniężne przyznano naczelnikom miast i gmin za tworzenie właściwego klimatu dla rozwoju bibliotek i czytelnictwa: Tadeuszowi Balcerkowskiemu z Prudnika i Edmundowi Bilińskiemu z Cisku. 8 października odbyło się w Gdańsku podsumowanie ogólnopolskiego konkursu twórczości plastycznej dla dzieci

"Gdybym był pisarzem i malarzem". Wśród nagrodzonych dzieci z Opolezczyzny znalazły się: Anna Wancel, Katarzyna Wancel, Marek Bauke i Michał Zając oraz bibliotekarki: Helena Hodyra i Danuta Tokar /wszyscy z MiGBP w Kluczborku/.

Oprac. Piotr POLUS

Stacja Małej Poligrafii
Wojewódzkiej Biblioteki
Publicznej w Opolu.
Zlec.83/VIII/89 Nak.500

N - 5

Format A5